

Úryvek z knihy Fiorella a Bratrstvo křišťálu od Vlastimila Ondrušky

Tento příběh se odehrává v Praze v dobách vlády císaře Rudolfa II.

Bylo krásné sobotní ráno. Nad Prahou svítilo slunce. Pálilo tak moc, že se lidé na ulicích schovávali do stínu v **podloubí**. Na schodech seděli dva chlapci. První se jmenoval Lukáš. Bylo mu patnáct let, měl světlé vlasy načesané **podle poslední módy**. Jeho mladší kamarád Martin byl menší. Nebyl tak štíhlý, měl **pihy** a černé vlasy. Chlapci neměli co na práci. Seděli a pozorovali lidi, kteří procházeli po ulici.

Na konci ulice stála skupina cizinců. Měli oblečeny drahé šaty, ozdobené **krajkami**. Po ulici projel kuň s vozem a Lukáš řekl Martinovi: „*Podívej se na toho hubeného **tovaryše**. Myslím, že **plánuje nějakou špatnost**.*“ Lukáš měl pravdu. Mladík **nenápadně** přicházel ke skupině cizinců. Zastavil se za jedním z nich a opatrně mu vzal **měšec** s penězi, který měl cizinec na opasku. Krátkým nožem **váček** odřízl. Rychle jej schoval do kapsy a nenápadně odcházel.

Lukáš s Martinem to viděli, nenápadně na sebe kývli a rozběhli se. Po chvíli tovaryše dohnali. Chytili jej za ruce a křičeli: „*Zloděj!*“ Lidé na ulici se zvědavě ohlíželi, ale nikdo nic neudělal. Nikdo se nechtěl prát se zlodějem a **lotrem**. Báli se jej, protože měl nůž a mohl být nebezpečný.

Zloděj se vytrhl Martinovi a rychle sjel rukou k opasku, kde měl nůž. Zle zkřivil tvář a řekl Lukášovi: „*Když mě nepustíš, zabiju tě!*“ Martin se nepolekal a zakousl se zloději do ruky. Zloděj nůž pustil.

Skupina cizinců chlapce sledovali, ale nepomohli jim. Po chvíli si muž, kterému zloděj ukradl měšec, sáhl k opasku. Zjistil, že měšec je pryč! **Zrudl hněvem** a zařval: „*Okradl mě!*“ Pak **tasil svoji dýku** a rozběhl se k chlapcům a zlodějovi. Chytil zloděje a přitiskl mu dýku na krk. Cizinec zařval: „*Jestli se pohneš, **je po tobě!** Kde jsou moje peníze?*“ Ale zloděj mlčel. Martin sáhl zlodějovi do kapsy a vytáhl ukradený měšec. Podal ho cizinci, který si měšec s radostí vzal. Stále držel zloděje za límec a řekl: „*Děkují vám chlapci, že jste se zachovali tak statečně. Odvedeme zloděje do vězení. Chci, aby ten **lotr visel**.*“

A tak se vydali Martin, Lukáš, cizinec a zloděj směrem k věznicí.

podloubí - zastřešený prostor okolo náměstí

podle poslední módy – oblečení nebo účes, který je zrovna moderní

pihy – skvrny, tečky v obličejí

krajka – bílá zdobení na šatech

tovaryš – každý mladík, který se učil nějakému řemeslu – učeň

nenápadně – aby si jej nikdo nevšimnul

měšec = **váček** – kožený pytlík, ve kterém se nosily peníze

lotr – zlý člověk, zločinec

zrudnout hněvem – rozzlobit se tak moc, až mu zčervenaly tváře

tasit dýku – vyndat nůž

„**je po tobě**“ – výhrůžka, „zabiju tě“

visel – člověk visí na šibenici, oběsit někoho, trest pro zločince

Úkoly

1. Podtrhni v textu slova, kterým nerozumíš a která nebyla vysvětlena.
2. Jak se jmenuje kniha, ze které je tento úryvek?
3. Kdo je autorem knihy?
4. Kolik má článek odstavců?
5. Přiřaď ke každému slovu jeho význam:

císař	skvrny, tečky v obličeji
pihy	člověk, který vládne zemi, panovník
tovaryš	zlý člověk, zločinec
měšec	každý mladík, který se učil nějakému řemeslu – učeň
podloubí	zastřešený prostor okolo náměstí
lotr	kožený pytlík, ve kterém se nosily peníze

6. Odpověz na otázky

- a) Jak vypadal Lukáš?
- b) Jak vypadal Martin?

7. Zakroužkuj správnou odpověď

Kde se příběh odehrává?	A) v Brně	B) na vesnici	C) v Praze
Koho zloděj okradl?	A) cizince	B) Martina	C) Lukáše
Co zloděj ukradl?	A) jídlo	B) měšec s penězi	C) hodinky
Jaký trest chtěl cizinec pro zloděje?	A) pokutu	B) oběšení	C) vězení
Jakou zbraň měl zloděj?	A) pistol	B) nůž	C) meč

8. Nakresli dýku.